

Gordelroos (herpes zoster)

Wat is het?

Gordelroos (medische term: herpes zoster) is een infectie van een zenuw door een virus. Dit virus is hetzelfde virus dat bij kinderen waterpokken veroorzaakt. Na een infectie met het virus blijft het virus verborgen in de zenuwknopen en kan op latere leeftijd weer actief worden. Dit gebeurt meestal in de zenuwknop van de romp of buikzenuwen, vandaar de naam gordelroos.

Wat zijn de klachten?

Gordelroos begint met pijn en soms met jeuk in een plek op de romp, vaak in de flank of op de rug. Gordelroos kan ook beginnen in een plek op het been, de arm en soms zelfs in het gezicht. Daarna ontstaat er roodheid, snel gevolgd door groepen van blaasjes die vervolgens openspringen en overgaan in korsten. Dan geneest de huidafwijking, maar blijft er vaak langdurig pijn aanwezig. Aanraken van het huidgebied is pijnlijk en onaangenaam; typisch is de branderige pijn die toeneemt bij wrijven. Zelfs de aanraking van kleding wordt soms niet verdragen. Bij enkele patiënten gaat de pijn niet meer over en blijft deze jaren bestaan. Een heel enkele keer ontstaat er een verlamming van de spieren, vooral bij gordelroos van arm of been.

Wat is de oorzaak?

De oorzaak is niet goed bekend. Het is waarschijnlijk dat de algemene weerstand van de patiënt verminderd is, waardoor het virus weer actief kan worden en zich kan vermenigvuldigen. Daarom komt gordelroos vaker voor bij patiënten die behandeld worden met medicijnen die de weerstand verminderen. Denk aan patiënten met reuma of kanker. Daarnaast speelt leeftijd een rol: gordelroos komt vooral voor bij mensen ouder dan 50 jaar.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De typische huidafwijkingen zijn voldoende voor het stellen van de diagnose. Dit wordt meestal door de huisarts gedaan. Een enkele keer zijn er geen blaasjes of huidafwijkingen te zien. Dan is er meer onderzoek nodig om andere oorzaken van zenuwprikkeling uit te sluiten. Een bloedtest (antistof bepaling) kan helpen om te bekijken of er een varicella zoster infectie is geweest. Dit is alleen zinvol bij twijfel over de diagnose. Als er geen antistoffen worden aangetoond is het zeker dat het geen zoster is. De antistoffen zeggen echter niets over de (re)activiteit van het virus.

Welke behandeling is mogelijk (zie ook de folder: neuropatische pijn)?

De infectie kan behandeld worden met bepaalde antivirale middelen zoals Aciclovir. Dit vermindert de kans op zenuwpijn wel, maar die kan toch nog wel ontstaan. De pijn kan behandeld worden met anti-zenuwpijnmiddelen. Een nieuwe ontwikkeling is de behandeling met huidpleisters die de pijnzenuwen uitschakelen. Deze gespecialiseerde Gordelroos (zoster) behandeling kan worden gegeven in pijnpoliklinieken.

Meer weten?

[Thuisarts.nl](https://thuisarts.nl)